

We vragen u enkel voor persoonlijk gebruik onze content te kopiëren. Het delen van deze content met anderen is niet toegestaan © Het Financieele Dagblad 2022.

BOUW

Renovatie Afsluitdijk loopt uit op zeperd en gezichtsverlies voor Rijkswaterstaat

Arend Claasen 20 mei 22:02

De versterking van de Afsluitdijk werd in 2018 gegund aan het bouwconsortium Levvel met, wat vrij kort daarna bleek, verkeerde gegevens over golfhoogtes en waterstanden. Foto: Peter van der Vliet

x

Leest u het FD alleen digitaal of
ook op papier?

In het kort

VOLGENDE ►

- Rijkswaterstaat zal €238 mln betalen aan bouwers BAM, Van Oord en Rebel om project af te maken.
- De spuisluizen horen daar niet langer bij, de renovatie daarvan wordt opnieuw aanbesteed.
- Het bedrag komt bovenop een eerdere €120 mln aan tegenvallers.
- Rijkswaterstaat heeft de werkwijze bij dit soort grote aanbestedingen aangepast.

De versterking van de negentig jaar oude Afsluitdijk, een van de grote iconische Nederlandse waterbouwwerken, draait uit op een enorme zeperd voor Rijkswaterstaat. Na jarenlang gesoebat over onjuiste gegevens die zijn verstrekt bij de aanbesteding, is vrijdag de kogel door de kerk. Rijkswaterstaat betaalt de komende jaren aan bouwers BAM, Van Oord en adviesbureau Rebel €238 mln om het project af te maken. Dit bedrag komt bovenop een eerdere tegenvaller van €120 mln die vorig jaar juni al bekend was gemaakt.

Daarnaast wordt de complexe renovatie van de spuisluizen bij Den Oever en Kornwerderzand uit het project getild en later opnieuw aanbesteed.

Dit schrijft minister Mark Harbers van Infrastructuur en Waterstaat vrijdag in een brief aan de Tweede Kamer over de voortgang van het project. De versterking werd in 2018 gegund aan het bouwconsortium Levvel met, wat vrij kort daarna bleek, verkeerde gegevens over golfhoogtes en waterstanden. Dat betekende dat belangrijke delen van het ontwerp opnieuw moesten worden gemaakt en robuuster uitgevoerd door Levvel.

Tegenvaller veel groter dan eerder gemeld

Door de tegenvaller van €238 mln wegens de verkeerd aangeleverde gegevens, loopt het totaal aan tegenvallers voor Rijkswaterstaat inmiddels op naar bijna €360 mln. Daarnaast kan de beslechting van een aantal nog openstaande geschillen het agentschap nog eens maximaal €87 mln gaan kosten.

Daarmee houden de financiële risico's nog niet op. Vanwege de beslissing om de beide sluizencomplexen opnieuw aan te besteden, is er een kans op nieuwe tegenvallers. In de begroting van het Deltafonds wordt er vooralsnog vanuit gegaan dat de renovatie van de spuisluizen voor de oorspronkelijk voorziene prijs gegund kan worden. Inmiddels zijn de bouwkosten echter scherp gestegen door de hoge energie- en grondstoffenprijzen. Daarmee is er een reële kans dat de kosten voor dat projectonderdeel hoger uitvallen dan nu nog wordt begroot.

'Het is op dit moment nog niet te zeggen wanneer spuisluizen voltooid zal zijn. Dit wordt de komende

Leest u het FD alleen digitaal of ook op papier?

VOLGENDE ►

Pijnlijk gezichtsverlies

De bleeder betekent een pijnlijk gezichtsverlies voor Rijkswaterstaat. De bescherming tegen het water en het maken van de juiste berekeningen waren van oudsher het kerndomein van het gezaghebbende instituut. 'Hydraulische en kustmorfologische data, daarin mag geen fout worden gemaakt', aldus Hans Smits eerder over de kwestie tegenover het FD. Van 1975 tot 1986 was Smits werkzaam bij Rijkswaterstaat en nauw betrokken bij de Oosterscheldewerken. 'Als daar een witte vlek in heeft gezeten, is dat bij uitstek de opdrachtgever aan te rekenen.'

Voor de nog openstaande geschilpunten zullen Rijkswaterstaat en Levvel volgens de minister een Commissie van Deskundigen vragen om advies uit te brengen over de afwikkeling hiervan en de hoogte van het te verrekenen bedrag. 'Vooraf is al vastgelegd dat de bovengrens van een mogelijke vergoeding met betrekking tot de geschilpunten €87 mln bedraagt. Naar verwachting komt het advies van de commissie niet eerder dan in 2023 beschikbaar. Een precieze datum is op dit moment nog niet te noemen.'

De versterking van de dijk en andere deelprojecten die niet worden beïnvloed door de gewijzigde uitgangspunten zijn volgens de oorspronkelijke planning eind 2022 gereed. De spuisluizen zullen als gevolg van het opnieuw aanbesteden op een later moment voldoen aan de wettelijke normen voor waterveiligheid. Het kunnen afvoeren van water naar de Waddenzee is volgens de minister wel geborgd. Alle overige werkzaamheden van Levvel aan de Afsluitdijk zullen volgens planning eind 2025 zijn afgerond.

Werkwijze aangepast

Volgens minister Harbers is in de afgelopen jaren mede op basis van ervaringen bij dit project, maar ook bij andere projecten, de werkwijze die Rijkswaterstaat hanteert bij aanbestedingen aangepast. Eerder ontspoorde het megaproject Zeesluis IJmuiden en werden de contracten ontbonden voor het project Zuidasdok en de verbouwing van knooppunt Hoevelaken na hoog opgelopen geschillen met de betrokken aannemers.

Bij de aanbesteding van grote of complexe projecten wordt nu geëxperimenteerd met een gefaseerde aanbesteding, met meer aandacht voor ontwerpkeuzes en een dialoog met gegadigden voorafgaand aan gunning, benadrukt Harbers. 'Hoewel tegenvallers op voorhand nooit helemaal zijn uit te sluiten, is het de verwachting dat deze nieuwe aanpak zal helpen bij de betere beheersing van projecten. Bij het opnieuw aanbesteden van de renovatie van de bestaande spuisluizen zal deze vernieuwde aanpak ook worden toegepast.'

De minister waarschuwt in de brief voor verkeersdirecte route tussen Noord-Holland en Friesland. zomer van 2022 onvermijdelijk hinder ondervindt tegelijk plaatsvinden.'

Leest u het FD alleen digitaal of ook op papier?

VOLGENDE ►

Lees ook

Hoe het imago van Rijkswaterstaat steeds verder afbladdert

Afsluitdijk pakt zeker €120 mln duurder uit voor Rijk

Opnieuw ontspoort infraproject Rijkswaterstaat, dit keer de Afsluitdijk

'Werken met beton geeft altijd narigheid'

Krokodillen op de Afsluitdijk

Afsluitdijk gaat stevig op de schop

Versterking Afsluitdijk definitief naar BAM en Van Oord

Leest u het FD alleen digitaal of
ook op papier?

VOLGENDE ►